

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 145/05
21.03.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Драгомира Милојевића, Милене Инић-Дреџун, Горана Чавлине и Бате Цветковића, чланова већа и саветника Гордане Бурлић, као записничара, у кривичном предмету против оптужених АА и ББ, због кривичног дела тежак случај разбојништва из члана 169. став 1. у вези члана 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о жалбама оптуженог АА, његовог браниоца и браниоца оптуженог ББ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Београду К.бр. 550/04 од 4.11.2004. године у седници већа одржаној 21.3.2005. године у смислу члана 375. Законика о кривичном поступку, у присуству оптуженог АА и његовог браниоца, а у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, донео је

ПРЕСУДУ

Уважењем жалби оптуженог АА, његовог браниоца и браниоца оптуженог ББ, ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Београду К.бр. 550/04 од 4.11.2004. године само у погледу одлуке о казни, тако што Врховни суд Србије оптужене АА и ББ, због кривичног дела тежак случај разбојништва из члана 169. став 1. у вези члана 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије, за које су наведеном пресудом оглашени кривим, осуђује на казне затвора у трајању од по 3 (три) године у коју се оптуженом АА урачунава време проведено у притвору од 16.3.2004. године, па до правоснажности пресуде, а најдуже до истека изречене казне затвора.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Београду К.бр. 550/04 од 4.11.2004. године оптужени АА и ББ су оглашени кривим за кривично дело тежак случај разбојништва из члана 169. став 1. у вези члана 168. став 1. КЗ РС у саизвршилаштву у вези члана 22. Основног кривичног закона и осуђени на казну затвора у трајању од по 4 (четири) године у коју се оптуженом АА урачунава време проведено у притвору од 16.3.2004. године, па до правоснажности пресуде, а најдуже до истека изречене казне затвора. Оптуженима је изречена и мера безбедности обавезно лечење наркомана у установи за извршење казне затвора, а време проведено на лечењу се урачунава у изречене казне затвора. Оптужени се ослобађају плаћања трошкова кривичног поступка и паушала. Оштећени ВВ се упућује да имовинско-правни захтев остварује у парничном поступку.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио оптужени АА због повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни с предлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженом изрекне знатно блажа казна.

Жалбу је благовремено изјавио и бранилац оптуженог АА због одлуке о казни, с предлогом да се побијана пресуда преиначи у смислу жалбених навода.

Жалбу је благовремено изјавио и бранилац оптуженог ББ због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, с предлогом да се побијана пресуда укине у односу на овог оптуженог и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Републички јавни тужилац у поднеску Ктж.бр. 269/05 од 10.2.2005. године предложио је да се жалба оптуженог АА, његовог браниоца и браниоца оптуженог ББ одбију као неосноване, а првостепена пресуда

потврди.

Врховни суд је у седници већа, одржаној у смислу члана 375. ЗКП, у присуству оптуженог АА и његовог браниоца, а у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, размотрио списе предмета, испитао побијану пресуду, ценио наводе у жалбама, предлог Републичког јавног тужиоца, па налази:

Жалбе су неосноване.

Побијана пресуда не садржи битне повреде одредаба кривичног поступка, нити повреду кривичног закона, на које Врховни суд, као другостепени суд, у смислу члана 380. став 1. тачка 1. и 2. ЗКП, пази по службеној дужности.

Побијајући утврђено чињенично стање, оптужени АА и посебно, бранилац оптуженог ББ побијају правилност оцене изведених доказа истичући да између оптужених није било договора, да оптужени ББ ни на који начин није учествовао у извршењу овог кривичног дела, да није знао да се у некој соби налази оштећени, да разваљивање врата спаваће собе од стране оптуженог ББ не може бити оправдање за овакву пресуду, односно конкретно да је над оштећеним примењена било каква сила, да код оптуженог ББ не постоји свест о извршењу овог кривичног дела, већ да евентуално постоје елементи неког другог кривичног дела.

По оцени Врховног суда, жалбеним наводима се не доводи у сумњу да су оптужени АА и ББ критичном приликом на начин и под околностима како је то описано у изреци првостепене пресуде учинили кривично дело које им је стављено на терет. Наиме, изведеним доказима је утврђено да су ови оптужени у саставу групе и употребом силе као и претњом да ће непосредно напасти на живот и тело оштећеног ВВ, одузели од оштећеног новац у износу од 6.000,00 динара, 175 евра, пиштољ марке "ЦЗ", калибра 7,65 мм, фабричког броја Ц-___, снајперски нишан са ловачког карабина, три ручна часовника од чега један марке "Лонжин", један златан сат са три брилијанта, златан ланчић са привеском у виду дуката "Фрање Јосипа", златан мушки прстен са монограмом, медаљон од злата, златну огрлицу, златну наруквицу, бурму, у намери да присвајањем ових покретних ствари, прибаве себи противправну имовинску корист. Тако су оптужени АА и ББ заједно са ГГ, против кога је поступак раздвојен, у току ноћу 26.1.2004. године ушли у кућу оштећеног ВВ, у ДД. Оптужени ББ је најпре ушао кроз прозор подрума, а потом отворио врата на тераси где су чекали АА и ГГ. Сва тројица су на главама имали фантомке са отворима за очи, нос и уста, а ГГ је имао и пиштољ. Оптужени су од ГГ сазнали да је оштећени продао локал ЋЋ и очекивали су да у кући пронађу новац од те продаје. Оптужени су познавали оштећеног и његовог сина са којим су се дружили, па су и раније улазили у кућу оштећеног. Знали су да се соба оштећеног налази на спрату, попели се уз степенице, па је ГГ држећи пиштољ у руци пришао кревету на коме је спавао оштећени, легао преко њега, односно ставио му ногу на стомак и уперио му батеријску лампу у очи и пиштољ у уста, па када се оштећени пробудио, рекао му да је то оружана пљачка и тражио новац. Како оштећени није признао да код себе има новац, један од ових момака је закључао врата собе, али им је испао кључ и врата су остала закључана. Тада је оптужени ББ, који се налазио ван собе, са друге стране врата и кога су ова двојица позвала да развали врата, то и учинио, али није улазио у собу, већ је претрес вршио у другим просторијама. Тако је оштећени показао само 185 евра и 6.000,00 динара, били су незадовољни понуђеним износом, па су наставили да му прете и да га малтретирају. ГГ му је ставио јастук на главу, гушио га, затим војничким бајонетом који је пронашао у соби оштећеног, скинуо пижаму оштећеном, прислонио бајонет на полни орган оштећеног, претећи да ће му га одсећи, да ће му одсећи прсте, нос и уши, избио оштећеном један зуб. Оштећени се опирао, померајући се у један угао собе. Оптужени АА је покушавао да га веже селотејп траком, али није успео. Па су га извели из спаваће собе и одвели у собу његовог сина, где су успели да га вежу, претећи му да ће његовог сина малтретирати и да се он налази у подруму. Оптужени су потом извршили претрес целе куће и на тавану куће пронашли једну лимену кутију у коју је оштећени чувао породични накит, док су оптужени АА и ББ претраживали и гаражу куће.

Код овако утврђеног чињеничног стања несумњиво је утврђено да је код оптужених постојао претходни договор о начину извршења, а самим тим и умишљај, који се састоји у томе да свако од њих учествује са другим оптуженим у одузимању туђе покретне ствари, да би њеним присвајањем прибавили себи противправну имовинску корист, уз употребу силе или претње. За постојање овог кривичног дела довољно је да је и само један од учесника употребио силу или претњу, ако су се остали са тим сагласили, односно довољно је да и само један од учесника предузима радњу извршења кривичног дела, а другу радњу која не представља радњу извршења кривичног дела, али је у непосредној вези са том радњом и којом се доприноси извршењу кривичног дела, под условом постојања свести о заједничком деловању, те су радње које су остали предузимали, прихватили као своје, па се неосновано жалбом браниоца оптуженог ББ истиче да није било договора, односно да овај оптужени ни на који начин није учествовао у извршењу овог

кривичног дела. Не могу се прихватити ни наводи жалбе да оптужени ББ није примењивао силу над оштећеним, с обзиром на то да је начин извршења кривичног дела уз употребу оружја – пиштоља и војничког бајонета, узвикивањем "ово је оружана пљачка, буди миран, реци нам где је сеф, где си ставио паре од бежаније," стављајући му јастук на главу, створило озбиљно уверење односно страх код оптуженог да ће оружје у случају јачег отпора бити стварно и употребљено. Управо због тога не може се говорити да је код оптуженог ББ постојала заблуда, односно да не постоји свест о извршењу овог кривичног дела, већ да се евентуално ради о неком другом кривичном делу. Код овог кривичног дела кривична одговорност се заснива на умишљају који обухвата свест о делима која чине ово кривично дело и то на директном умишљају уз који постоји намера прибављања противправне имовинске користи, што је утврђено код оба оптужена за ово кривично дело, па и за оптуженог ББ.

Правно квалификујући утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд поступио када је нашао да у радњама оптуженог АА и ББ стоје законска обележја кривичног дела тежак случај разбојништва из члана 169. став 1. у вези члана 168. став 1. КЗ РС у вези члана 22. ОКЗ.

Побијајући првостепену пресуду у делу одлуке о казни оптужени АА и његов бранилац су истакли да је првостепени суд правилно утврдио олакшавајуће околности, али да им приликом одмеравања казне није дао одговарајући значај који оне имају, те да је требао изрећи блажу казну.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о казни, Врховни суд налази да су жалбе оптуженог АА и његовог браниоца, самим тим и жалба браниоца оптуженог ББ, основане. Од олакшавајућих околности, суд је на страни оба оптужена ценио њихово делимично признање извршења кривичног дела, да се ради о младим људима, да су до сада неосуђивани, док отежавајућих околности није било, имајући у виду друштвену опасност извршеног кривичног дела, друштвену опасност оптужених као учинилаца кривичног дела, насталу последицу, степен кривично-правне одговорности оптужених, посебно да су њихове способности да схвате значај дела и управљају својим поступцима биле смањене до степена битног, али не и битно, услед тога што су дело учинили у фази хероинске зависности, да је мотив извршења кривичног дела добијање средстава за куповину наркотика које користе.

Међутим, по оцени Врховног суда, изречене казне су строжије него што је то нужно са становишта сврхе кажњавања, налазећи да олакшавајуће околности нису цењене у довољној мери, посебно личне и породичне прилике оптужених, па с обзиром на то да су по својој природи и значају, посматране у склопу друштвене опасности извршеног кривичног дела и оптужених као учинилаца, дакле да се може очекивати да ће се и блажом казном – казном затвора у трајању од по три године остварити сврха кажњавања из члана 33. ОКЗ у оквиру опште сврхе кривичних санкција из члана 5. став 2. ОКЗ, па је и преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о казни како је то наведено.

Правилно је првостепени суд поступио када је оптуженима изрекао меру безбедности обавезно лечење наркомана, имајући у виду налаз и мишљење, као и предлог вештака психијатра.

Из изложеног, на основу члана 391. ЗКП, одлучено је као у изреци пресуде.

Записничар Председник већа

Гордана Бурлић, с.р. судија,

Јанко Лазаревић, с.р.

За тачност отправка